P6_TA(2009)0192

Vpliv obsežne urbanizacije v Španiji na osebne pravice evropskih državljanov, okolje in uporabo prava EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. marca 2009 o vplivu obsežne urbanizacije v Španiji na osebne pravice evropskih državljanov, okolje in uporabo prava EU, na podlagi prejetih peticij (2008/2248(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju peticij, prejetih v zvezi s predmetom te resolucije, zlasti peticije 0609/03,

– ob upoštevanju pravice do peticij iz člena 194 Pogodbe ES,

– ob upoštevanju člena 192(1) svojega Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za peticije in mnenja Odbora za pravne zadeve (A6-0082/2009),

A. ker zagotavlja postopek vlaganja peticij evropskim državljanom in prebivalcem način za pridobitev izvensodnega sredstva za reševanje njihovih težav, kadar zadevajo vprašanja, ki so posledica dejavnosti Evropske unije,

B. ker člen 6(1) Pogodbe o Evropski uniji določa, da Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, načelih, ki so skupna državam članicam,

C. ker člen 6(2) Pogodbe o Evropski uniji določa, da mora Unija spoštovati temeljne pravice, ki jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP),

D. ker bi se moral vsak državljan ali prebivalec države podpisnice EKČP, ki meni, da so bile njegove človekove pravice kršene, obrniti na Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu, pri tem pa upoštevati, da mora v skladu s členom 35 EKČP izčrpati vse notranje pravne možnosti, preden lahko sproži postopek pri tem sodišču,

E. ker člen 7 Pogodbe EU predvideva postopek, s katerim se lahko Unija odzove na kršitve načel iz člena 6(1) in poišče rešitve,

F. ker daje člen 7 Pogodbe EU Parlamentu tudi pravico, da Svetu pošlje obrazložen predlog, da ugotovi, ali obstaja očitno tveganje, da bi država članica lahko huje kršila načela, na katerih temelji Unija,

G. ker člen 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah zagotavlja varstvo zasebnosti in družinskega življenja, vključno s stanovanji državljanov, in ker člen 8 EKČP daje enake pravice in pojasnjuje, da javna oblast se ne sme vmešavati v izvrševanje te pravice, razen če je to določeno z zakonom in nujno v demokratični družbi zaradi državne varnosti, javne varnosti ali ekonomske blaginje države, zato, da se prepreči nered ali zločin, da se zavaruje zdravje ali morala ali da se zavarujejo pravice in svoboščine drugih ljudi; ker so se

Parlament, Svet in Komisija obvezali, da bodo spoštovali Listino pri vseh svojih dejavnostih,

H. ker je pravica do zasebne lastnine priznana kot temeljna pravica evropskih državljanov v členu 17 Listine o temeljnih pravicah, ki določa, da ima vsakdo pravico imeti v posesti svojo zakonito pridobljeno lastnino, jo uporabljati, z njo razpolagati in jo komu zapustiti, da se lastnina nikomur ne sme odvzeti, razen v javno korist v primerih in pod pogoji, ki jih določa zakon, vendar le proti pravični in pravočasni odškodnini za njeno izgubo, in da uživanje lastnine se lahko uredi z zakonom, kolikor je to potrebno zaradi splošnega interesa,

I. ker člen 18 Pogodbe ES določa, da ima vsak državljan Unije pravico prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s to pogodbo in ukrepi, ki so bili sprejeti za njeno uveljavitev,

J. ker v skladu s členom 295 Pogodba ES v ničemer ne posega v lastninskopravno ureditev v državah članicah; ker glede na sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti ta določba zgolj priznava pristojnost držav članic, da opredeljujejo pravila o lastninskopravnem sistemu in ker je sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti potrdila, da se mora pristojnost držav članic v tej zvezi vedno uporabljati v povezavi s temeljnimi načeli prava Skupnosti, kot so prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala (glej sodbo z dne 22. junija 1976 v zadevi C-119/75 *Terrapin proti Terranova* [1976] Zbirka odločb sodne prakse 1039),

K. ker pa Sodišče Evropskih skupnosti dosledno potrjuje, da čeprav je lastninska pravica sestavni del splošnih načel prava Skupnosti, ni absolutna pravica in jo je treba razumeti v povezavi z njeno družbeno funkcijo in se torej njeno izvajanje lahko omeji, pod pogojem, da se omejitve dejansko skladajo s cilji splošnega interesa, za katere se zavzema Skupnost, ter ne povzročajo prekomernega in nedopustnega posega, ki bi ogrožal samo bistvo zagotovljenih pravic (glej sodbo z dne 10. decembra 2002 v zadevi C-491/01 *British American Tobacco (Investments) in Imperial Tobacco* [2002] Zbirka odločb sodne prakse I11453),

L. ker ne glede na to, da sodna praksa Evropskega sodišča dosledno potrjuje, da kjer nacionalne določbe ne spadajo v področje prava Skupnosti, ta ni pristojna za oceno skladnosti ter določb s temeljnimi pravicami, katerih spoštovanje Sodišče zagotavlja (na primer sklep z dne 6. oktobra 2005 v zadevi C-328/04 *Vajnai* [2005] Zbirka odločb sodne prakse I-8577), odstavka 12 in 13),

M. ker prvi odstavek člena 1 prvega dodatnega protokola k EKČP pravi, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico do spoštovanja svojega premoženja in da nikomur ne sme biti lastnina odvzeta, razen če je to v javnem interesu v skladu s pogoji, ki jih določa zakon, in ob spoštovanju splošnih načel mednarodnega prava; ker drugi odstavek tega člena pravi, da se pravica držav, da uveljavijo zakone, za katere menijo, da so potrebni, lahko uporablja samo za nadzor nad uporabo premoženja v skladu s splošnim interesom ali za zagotovitev plačila davkov, drugih prispevkov ali denarnih kazni; in ker je Španija v času ratifikacije omenjenega protokola izrazila zadržek o členu 1 ob upoštevanju člena 33 španske ustave, ki določa: "Priznava se pravica do zasebne lastnine in dedovanja. 2. Družbena vloga teh pravic določa njun obseg njihove vsebine v skladu z zakoni. 3. Lastnina se nikomur ne sme odvzeti, razen če je to v javnem ali družbenem interesu in na podlagi ustreznega nadomestila v skladu z zakonom.",

N. ker Parlament meni, da je obveznost odstopitve zakonito pridobljene zasebne lastnine brez predpisanega postopka in ustreznega nadomestila in obveznost plačila samovoljnih stroškov za nezahtevan in pogosto nepotreben razvoj infrastrukture, kršitev temeljnih pravic posameznika na podlagi EKČP in sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (glej na primer *Aka proti Turčiji*[1]),

O. ker so leta 2008 španski organi lansko leto objavili tolmačenje za uporabo zakona o obalnih območjih iz leta 1989, ki se ga dolga leta ni spoštovalo, v tem času pa je bila na obalnih območjih Španije povzročena huda okoljska škoda; ker celo to tolmačenje ne določa jasnih izvedbenih ukrepov, ki naj bi jih upoštevali zadevni lokalni in regionalni organi, ter ker številne nove peticije pričajo o retroaktivnosti teh navodil, samovoljnem uničevanju in rušenju zakonito pridobljenih nepremičnin posameznikov, njihovih pravic do te lastnine in njihove zmožnosti, da bi te pravice z dedovanjem prenašali naprej,

P. ker so prizadeti zaradi dejanskega poteka razmejitvene črte dobili vtis, da gre za namerno obremenjevanje nepremičnin, ki so v lasti tujcev, kot na primer na otoku Formentera,

Q. ker zakon o obalnih območjih nesorazmerno vpliva na lastnike posameznih nepremičnin, katerih pravice bi morale biti v celoti spoštovane, obenem pa nezadostno vpliva na dejanske krivce za uničevanje obalnih območij, ki so bili v številnih primerih odgovorni za čezmeren urbani razvoj ob obali, vključno s počitniškimi kraji, in ki so se prav gotovo dobro zavedali, da ravnajo v nasprotju z zakonom,

R. ker je v tem mandatu Parlamenta Odbor za peticije na podlagi velikega števila prejetih peticij opravil podrobno preiskavo, trikrat poročal o obsegu kršitev zakonitih pravic državljanov EU do njihove zakonito pridobljene lastnine v Španiji in tudi natančno opisal skrbi v zvezi z ogrožanjem trajnostnega razvoja, varstva okolja, kakovosti in preskrbe z vodo, postopki javnih naročil v zvezi z urbanističnimi pogodbami ter nezadostnim nadzorom nad postopki urbanizacije pri številnih lokalnih in regionalnih organih v Španiji[2],

S. ker je veliko primerov, ko so pristojni organi na vseh ravneh, tako osrednji, avtonomni kot lokalni, odgovorni za uvedbo modela netrajnostnega razvoja, ki je imel zelo hude okoljske, pa tudi socialne in gospodarske posledice,

T. ker je Parlament prejel številne peticije od posameznikov in različnih organizacij, ki zastopajo državljane EU, v katerih so se pritožili nad različnimi vidiki urbanistične dejavnosti, ter je ugotovil, da pri številnih problemih, ki so bili v njih navedeni, ne gre za kršenje prava Skupnosti, kot izhaja iz sporočil državam članicam, rešiti pa bi jih bilo treba po pravni poti zadevne države članice,

U. ker obstaja vedno več dokazov, da so se pravosodni organi v Španiji začeli odzivati na problem pretirane urbanizacije v številnih obalnih območjih, zlasti s preiskavami in z

---

[1] Sodba z dne 23. septembra 1998; glej tudi resolucijo Evropskega parlamenta z dne 21. junija 2007 o rezultatih misije za ugotavljanje dejstev, opravljene v imenu Odbora za peticije v pokrajinah Andaluzija, Valencia in Madrid (UL C 146 E, 12.6.2008, str. 340).

[2] Glej zgoraj navedeno resolucijo z dne 21. junija 2007 in resolucjo z dne 13. decembra 2005 o domnevnih zlorabah prostorskega prava Valencije ali Ley Reguladora de la Actividad Urbanistica (LRAU - zakon o razvojnih dejavnostih) in njegovem vplivu na evropske državljane (peticije 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 in druge) (UL C 286 E, 23.11.2006, str. 225).

obtožnicami proti nekaterim podkupljivim lokalnim uradnikom, ki so s svojimi dejanji omogočili neurejen urbani razvoj brez primere in s tem kratili pravice državljanov EU ter nepopravljivo poškodovali biotsko raznovrstnost in celovitost okolja v številnih regijah v Španiji; ker pa je Parlament na podlagi teh obtožnic ugotovil, da so postopki še naprej nezaslišano počasni in da sodb, izrečenih v številnih primerih, ni mogoče izvršiti na način, ki bi zadovoljil žrtve takih zlorab, zaradi česar se je pri številnih prizadetih državljanih EU, ki niso državljani Španije, pojavil občutek nedejavnosti ali pristranskosti španskih sodišč; ker pa je treba opozoriti, da je potem, ko so izrabljene vse možnosti pravnih sredstev v domači državi, ustrezen naslov za pritožbe Sodišče za človekove pravice,

V. ker je tako razširjen pojav, ki ga podpira neodgovorno ravnanje lokalnih in regionalnih organov z neprimerno in včasih neutemeljeno zakonodajo, ki je v številnih primerih v nasprotju s cilji več evropskih zakonodajnih aktov, zelo škodljiv za podobo Španije in za njene širše gospodarske in politične interese v Evropi, enako pa velja za nepravilno izvajanje urbanistične in okoljske zakonodaje v španskih avtonomnih pokrajinah pri nekaterih urbanističnih dejavnostih ter pojav nekaterih primerov hude korupcije, ki izhajajo iz take zlorabe,

W. ker so regionalni varuhi človekovih pravic v zelo težkih okoliščinah pogosto ukrepali za varovanje interesov državljanov EU v primerih, povezanih z zlorabami na področju urbanizacije, čeprav regionalni organi v nekaterih avtonomnih pokrajinah včasih niso upoštevali njihovih prizadevanj,

X. ker se člen 33 španske ustave sklicuje na pravice posameznikov do svoje lastnine in ker obstajajo tudi drugačne razlage navedenega člena, zlasti kar zadeva družbeno lastnino v nasprotju s pravico posameznikov do njihovih zakonito pridobljenih domov in stanovanj, ker v pokrajini Valencia ni bila izrečena sodba glede uporabe zemljiškega prava,

Y. ker člen 47 španske ustave določa, da imajo vsi Španci pravico do dostojnega in primernega stanovanja, in obvezuje javne organe, da spodbujajo vzpostavitev ustreznih pogojev in oblikujejo ustrezne standarde za dejansko izpolnjevanje te pravice ter uredijo rabo zemljišč v skladu s splošnim interesom, da se preprečijo špekulacije,

Z. ker je nacionalna vlada v Španiji dolžna izvajati Pogodbo ES in varovati ter zagotavljati uporabo evropske zakonodaje na svojem ozemlju, ne glede na notranjo organizacijo političnih organov, kot je določeno z ustavo Kraljevine Španije,

AA. ker je Komisija v skladu s pooblastili, ki jih ima na podlagi člena 226 Pogodbe ES, pred Sodiščem sprožila postopek proti Španiji v zvezi z zlorabami zaradi prekomerne urbanizacije, ki se dogaja v Španiji in neposredno zadeva izvajanje direktive o javnih naročilih s strani organov oblasti v Valenciji[1],

AB. ker je Komisija na zahtevo Odbora za peticije sprožila preiskavo več kakor 250 urbanističnih projektov, ki so prejeli negativno mnenje od pristojnih organov za vodo in organov za povodje in ker lahko na podlagi te preiskave projekti kršijo Direktivo o vodah[2], zlasti v Andaluziji, Castilla-la-Manchi, Murcii in Valencii,

---

[1] Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL L 134, 30.4.2004, str. 114).

[2] Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

AC. ker so mnogi od teh urbanističnih projektov ločeni od strnjenih urbanih območij in zahtevajo veliko gospodarskih virov za osnovne storitve, na primer za oskrbo z električno energijo in vodo ter za cestno infrastrukturo; ker naložbe v take projekte pogosto vključujejo element financiranja EU,

AD. ker v številnih dokumentiranih primerih težav na področju urbanizacije v Španiji Komisija ni ukrepala dovolj odločno, ne samo v zvezi z izvajanjem previdnostnega načela okoljske zakonodaje ampak tudi zaradi ohlapne razlage dejanj pristojnih lokalnih ali regionalnih organov, ki imajo zavezujoč pravni učinek, kot je "začasna odobritev" integriranega urbanističnega razvojnega načrta s strani lokalnega organa,

AE. ker je cilj Direktive o strateški presoji vpliva na okolje[1], katere člen 3 izrecno pokriva turizem in urbanizacijo, zagotoviti visoko raven varstva okolja ter prispevati k vključevanju okoljskih vprašanj v pripravo in sprejem načrtov in programov za spodbujanje trajnostnega razvoja, in ker okvirna direktiva o vodah od držav članic zahteva, da preprečijo slabšanje svojih voda in spodbujajo trajnostno rabo sladkovodnih virov,

AF. ker so obiski Odbora za peticije, namenjeni ugotavljanju dejstev, ki so sledili, pokazali, da si nekateri lokalni in regionalni organi te cilje očitno pogosto razlagajo napačno (ne samo v obalnih regijah), kadar predlagajo obsežne urbanistične programe ali se z njimi strinjajo; ker številni urbanistični načrti, ki jim peticije nasprotujejo, zadevajo spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč v zemljišča, namenjena urbanizaciji, ki urbanističnim agentom in gradbenim podjetjem prinašajo velike ekonomske koristi; in ker se v številnih primerih spremeni namembnost zaščitenih zemljišč ali zemljišč, ki bi morala biti zaščitena zaradi svoje občutljive biotske raznovrstnosti, in se ta zemljišča umaknejo s seznama, ali pa na seznam sploh niso uvrščena prav z namenom, da se omogoči urbanizacija zadevnega območja,

AG. ker ta vprašanja stopnjujejo zlorabo, ki jo občuti na tisoče državljanov EU, ki zaradi načrtov urbanističnih agentov niso samo izgubili svoje zakonito pridobljene lastnine, ampak so tudi prisiljeni plačevati samovoljne stroške nezaželenih, pogosto nepotrebnih in neupravičenih infrastrukturnih projektov, ki neposredno vplivajo na njihove lastninske pravice, katerih končni rezultat je finančna in čustvena katastrofa za številne družine,

AH. ker je več tisoč evropskih državljanov v različnih okoliščinah v dobri veri kupilo nepremičnine v Španiji v sodelovanju z lokalnimi pravniki, urbanisti in arhitekti, potem so pa ugotovili, da so žrtve urbanizacijskih zlorab brezvestnih lokalnih organov in bo zaradi tega njihova nepremičnina porušena, ker je bila zgrajena nezakonito in je zato brez vrednosti in je ni mogoče prodati,

AI. ker nepremičninski posredniki v državah članicah, na primer v Združenem kraljestvu, in drugi izvajalci storitev, povezani z nepremičninskim trgom v Španiji, še naprej tržijo nepremičnine v novih naseljih, čeprav se gotovo zavedajo velike verjetnosti da zadevni projekti ne bodo niti dokončani niti dograjeni,

AJ. ker so bila naravna sredozemska otoška in obalna območja v Španiji v zadnjem desetletju precej uničena, ker so bila tako preplavljena s cementom in betonom, da je to prizadelo občutljivo obalno okolje, velik del katerega je nominalno zaščiten na podlagi direktiv o

---

[1] Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

habitatih[1]/Naturi 2000 in pticah[2], na primer projekti v kraju Cabo de Gata (Almeria) in v Murcii, pa tudi družbeno in kulturno dejavnost v številnih območjih, kar predstavlja tragično in nepovratno izgubo njihove kulturne identitete in dediščine ter okoljske celovitosti, vse to pa je posledica predvsem tega, da ni nadobčinskih prostorskih načrtov ali smernic, ki bi postavljali razumne in nujne meje lokalne rasti in razvoja mest, določene na podlagi izrecnih meril trajnostnega razvoja, ter zaradi pohlepa in špekulacij nekaterih lokalnih in regionalnih organov ter gradbenikov, ki so imeli s tem ogromne dobičke[3], od katerih jih je večji del šel v tujino,

AK. ker ima takšen model rasti negativne posledice tudi za turistični sektor, saj uničujoče vpliva na kakovostni turizem, ko uničuje lokalne vrednote in spodbuja čezmerno širjenje mestnih območij,

AL. ker se s tem modelom ropajo kulturne dobrine ter uničujejo temeljne vrednote in izrazi španske kulturne raznolikosti z uničevanjem arheoloških najdišč, stavb in krajev kulturnega pomena ter njihovega naravnega okolja in pokrajine,

AM. ker je gradbeništvo, ki je ustvarilo znatne dobičke v letih hitre gospodarske širitve, postalo glavna žrtev sedanjega propada finančnih trgov, ki so ga deloma povzročile špekulacije v stanovanjskem sektorju, in ker to ne vpliva le na sama podjetja, ki so sedaj na robu bankrota, ampak tudi na desettisoče gradbenih delavcev, ki so na robu brezposelnosti zaradi netrajnostnih urbanističnih politik, ki so jih izvajali, zdaj pa so tudi sami postali njihove žrtve,

1. poziva špansko vlado in zadevne regionalne oblasti, naj izvedejo temeljito revizijo in pregledajo vso zakonodajo, ki zadeva pravice posameznih lastnikov nepremičnin, kot posledica masivne urbanizacije, da bi prekinili zlorabe pravic in obveznosti, ki jih vsebujejo Pogodba o ES, Listina o temeljnih pravicah, EKČP in ustrezne direktive EU, pa tudi druge konvencije, katerih podpisnica je EU;

2. poziva španske organe, naj odpravijo vse pravne oblike, ki spodbujajo špekulacije, kot so na primer urbanistični agenti;

3. meni, da morajo pristojni regionalni organi opustiti in pregledati vse nove urbanistične načrte, ki ne upoštevajo strogih meril okoljske trajnosti in socialne odgovornosti, in ki ne zagotavljajo spoštovanja pravičnega lastništva zakonito pridobljene lastnine, ter naj ustavijo in prekličejo vse obstoječe projekte, v katerih niso bila upoštevana ali uporabljena merila, določena v zakonodaji EU, zlasti kar zadeva dodelitev urbanističnih pogodb in skladnost z določbami v zvezi z vodo in okoljem;

4. poziva španske oblasti, naj zagotovijo, da noben upravni akt, ki državljane obvezuje k odstopitvi zakonito pridobljene lastnine, ne bo imel pravne podlage v zakonu, ki bi bil sprejet po izgradnji te lastnine, saj bi bilo s tem kršeno načelo neretroaktivnosti upravnih aktov, ki je splošno načelo prava Skupnosti (sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 29. januarja 1985 v zadevi *Gesamthochschule Duisburg* [1985] Zbirka odločb sodne

---

[1] Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

[2] Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 103, 25.4.1979, str. 1).

[3] Glej zadnja poročila, ki so jih izdali Banka Španije, Greenpeace in Transparency International.

prakse 327, 234/83, str. 333) ter bi bili ogroženi zagotavljanje pravne varnosti državljanom, zaupanje in utemeljena pričakovanja glede zaščite v okviru zakonodaje EU;

5. poziva španske organe, naj razvijejo kulturo preglednosti, namenjeno obveščanju državljanov o upravljanju zemljišč, pri tem pa spodbujajo učinkovite mehanizme javnega obveščanja in sodelovanja;

6. poziva špansko vlado, naj v sodelovanju z vsemi upravnimi organi organizira javno razpravo, ki bo vključevala podrobno študijo ustanovljenega delovnega odbora za urbanistični razvoj v Španiji in bo omogočila sprejetje zakonodajnih ukrepov proti špekulacijam in netrajnostnemu razvoju;

7. poziva pristojne nacionalne in regionalne organe, naj vzpostavijo delujoče sodne in upravne mehanizme, v katerih bodo sodelovali regionalni varuhi človekovih pravic, ki so pooblaščeni, da zagotovijo načine za pospešitev sodnih postopkov in sredstva za uveljavljanje odškodnin žrtvam urbanističnih zlorab, ki so posledica izvajanja obstoječe zakonodaje;

8. zahteva, naj pristojni finančni in komercialni organi, ki so povezani z gradbeništvom in urbanističnim sektorjem, sodelujejo s političnimi organi pri iskanju rešitev za probleme, ki so posledica obsežne urbanizacije, ki je prizadela mnogo državljanov EU, ki so uporabili določbe Pogodbe ES in so uveljavili svojo pravico do ustanavljanja iz člena 44 v državi članici, ki ni njihova matična država;

9. odločno poziva pristojne nacionalne , regionalne in lokalne organe, naj zagotovijo pravično poravnavo v številnih potekajočih postopkih državljanov EU, oškodovanih zaradi nedokončanja njihovih hiš zaradi slabega načrtovanja in usklajevanja med institucijami in gradbenimi podjetji;

10. poudarja, da se morajo oškodovane strani, če ne dobijo zadoščenja na španskih sodiščih, obrniti na Evropsko sodišče za človekove pravice, saj domnevne kršitve temeljne pravice do lastnine ne spadajo v sodno pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti;

11. poziva institucije EU, naj zagotovijo svetovanje in podporo, če od njih to zahtevajo španski organi, ter jim zagotovijo način, da bodo uspešno premostili uničujoč vpliv masivne urbanizacije na življenje državljanov v primerno kratkem, vendar razumnem časovnem okviru;

12. poziva Komisijo, naj zagotovi strogo spoštovanje izvajanja zakonodaje Skupnosti in ciljev, določenih v direktivah iz te resolucije, tako da se bo to lahko zagotovilo;

13. izraža globoko zaskrbljenost in osuplost nad težavami pravnih in pravosodnih organov v Španiji pri reševanju vpliva masivne urbanizacije na življenja ljudi, o čemer priča več tisoč pritožb, ki so jih na to temo prejeli Parlament in njegovi pristojni odbori;

14. meni, da očitno široko razširjeno pomanjkanje zaupanja v španski pravosodni sistem kot učinkovito sredstvo za pridobitev pravnih sredstev in doseganje pravice, ki vlada med vlagatelji peticij, zbuja zaskrbljenost;

15. izraža zaskrbljenost, ker nista bili pravilno preneseni direktivi o pranju denarja[1], zaradi česar sedaj poteka postopek za ugotavljanje kršitev pogodbe in zaradi česar sta se zmanjšali preglednost sodnega pregona in možnost zanj v primerih nezakonitega pretoka finančnega kapitala, vključno z naložbami v nekatere obsežne urbanizacijske projekte;

16. meni, da bi morale imeti osebe, ki so v Španiji v dobri veri kupile nepremičnine, kasneje pa ugotovile, da je bila transakcija razglašena za nezakonito, pravico, da jim španska sodišča priznajo pravico so ustreznega nadomestila;

17. meni, da če se lahko zasebnike, ki so v Španiji kupili nepremičnine vedoč, da transakcije verjetno niso zakonite, obveže h kritju stroškov njihovega tveganega ravnanja, mora to še toliko bolj veljati za poklicne izvajalce s tega področja; zato meni, da gradbeni izvajalci, ki so sklenili pogodbe, za katere bi morali vedeti, da niso zakonite, ne bi smeli biti upravičeni do nadomestil za načrte, ki so jih opustili zaradi neskladnosti z nacionalno in evropsko zakonodajo, niti ne bi smeli imeti samodejne pravice do povračila že izvedenih plačil občinskim organom, če so bila izvedena ob zavedanju, da sklenjene pogodbe verjetno niso zakonite;

18. prepričan pa je, da sta odsotnost jasnosti, natančnosti in gotovosti v zvezi posameznimi premoženjskimi pravicami, ki jih vsebuje obstoječa zakonodaja, ter pomanjkanje pravilne in dosledne uporabe okoljske zakonodaje, glavna vzroka številnih problemov, povezanih z urbanizacijo, in da to skupaj z določeno mero površnosti v sodnih procesih ni le povečalo problema, ampak je tudi ustvarilo endemično obliko korupcije, katere glavne žrtve pa so ponovno državljani EU, povzročila pa je tudi velike izgube španski državi;

19. podpira ugotovitve varuhinje človekovih pravic (*Síndica de Greuge*) v pokrajini Valencia – ustanove, ki je znana po učinkovitosti pri varovanju temeljnih pravic državljanov – iz katerih izhaja, da bi bile pravice lastnikov nepremičnin lahko kratene, ker jih je urbanistični agent podcenjeval ali ker je tem lastnikom enostransko zaračunal stroške urbanizacije, ki so bili včasih pretirano visoki;

20. meni, da morata biti dostop državljanov do informacij in njihovo sodelovanje v procesu urbanega razvoja zagotovljena od začetka njegovega izvajanja, okoljske informacije pa jim morajo biti posredovane na jasen, preprost in razumljiv način;

21. meni tudi, da pojem javnega interesa ni bil opredeljen niti v urbanistični zakonodaji niti ga niso opredelili pristojni organi ter da se uporablja za potrjevanje okoljsko netrajnostnih projektov in v nekaterih primerih, da se izogne negativnim presojam vpliva na okolje in poročilom zadevnega hidrografskega združenja;

22. priznava in podpira prizadevanja španskih oblasti za varstvo obalnega okolja in, kjer je mogoče, njegovo obnovitev tako, da bosta omogočeni biotska raznovrstnost in obnavljanje avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst; v tem smislu tudi poziva, naj nujno pregledajo in

---

[1] Direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15), Direktivo Komisije 2006/70/ES z dne 1. avgusta 2006 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitve politično izpostavljene osebe in tehničnih meril za postopke poenostavljene dolžnosti skrbnosti pri ugotavljanju identitete stranke ter izjeme na podlagi finančne dejavnosti, ki poteka zgolj občasno ali v omejenem obsegu (UL L 214, 4.8.2006, str. 29).

po potrebi revidirajo zakon o obalnih območjih, da bi zavarovali pravice zakonitih lastnikov nepremičnin in lastnikov majhnih zemljišč na obalnih območjih, ki ne vplivajo negativno na obalno okolje; poudarja, da takšno varstvo ne bi smelo biti omogočeno za projekte, ki so bili načrtovani kot špekulacije in pri njih niso bile spoštovane veljavne okoljske direktive EU; se zavezuje, da bo pregledal prejete peticije o tej temi ob upoštevanju odzivov, ki jih je prejel od pristojnih španskih organov;

23. izraža zaskrbljenost nad položajem urbanističnega načrtovanja v občini Marbella v Andaluziji, kjer bodo z novim splošnim mestnim načrtom legalizirali položaj desettisočev nezakonito zgrajenih nepremičnin, ki so verjetno v nasprotju z zakonodajo EU o varstvu okolja in javnem sodelovanju, politiki za vodo in javnih naročilih, zaradi česar kupcem stanovanj, lastnikom nepremični in državljanom nasploh ne bo mogoče zagotoviti pravne varnosti in zaščitnih ukrepov;

24. spoštuje in v celoti podpira dejavnosti regionalnih varuhov človekovih pravic ("síndics de greuges") in njihovih zaposlenih, ter vztrajnejših javnih tožilcev ("fiscales"), ki so storili veliko, da bi zadevne institucije ponovno uporabljale ustrezne postopke v zvezi s temi vprašanji;

25. izreka pohvalo tudi dejavnosti piscev peticij, njihovim zvezam in združenjem lokalnih skupnosti, v katerih sodelujejo desettisoči španskih in nešpanskih državljanov, ki so na ta vprašanja opozorili Parlament in ki so bili ključnega pomena pri varovanju temeljnih pravic svojih sosedov in vseh prizadetih v tem kompleksnem problemu;

26. ponavlja, da direktiva o presoji vpliva na okolje[1] in direktiva o strateški oceni vpliva na okolje[2] določata obvezno posvetovanje s prizadeto javnostjo v fazi načrtovanja in priprave načrtov, ne pa potem, kot se je pogosto dogajalo v primerih, na katere je bil opozorjen Odbor za peticije Parlamenta, ko so načrte že *de facto* potrdili lokalni organi; v istem okviru ponavlja, da mora tudi vsaka večja sprememba obstoječih načrtov upoštevati ta postopek in da morajo biti načrti posodobljeni, ne pa statistično netočni ali zastareli;

27. ponavlja tudi, da ima Komisija na podlagi člena 91 Uredbe (ES) št. 1083/2006[3] pooblastila, da prekine izplačila strukturnih sredstev, na podlagi člena 92 pa, da ustavi izplačevanje teh sredstev zadevni državi članici ali regiji, in da vzpostavi popravke z vezi s projekti prejemniki sredstev, za katere se pozneje ugotovi, da niso v celoti skladni s pravili, ki urejajo uporabo ustreznih zakonodajnih aktov EU;

28. ponavlja, da lahko tudi Parlament kot proračunski organ sklene prerazporediti sredstva za kohezijsko politiko v rezervo, če meni, da je to potrebno, da bi prepričal državo članico, da bi nehala resno kršiti pravila in načela, ki bi jih morala spoštovati na podlagi Pogodbe ali uporabe zakonodaje EU, dokler se ta problem ne razreši;

29. ponovno izreka sklepe iz prejšnje resolucije in izraža dvom glede metod imenovanja

---

1 Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, 5.7.1985, str. 40).

2 Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

3 Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

urbanističnih agentov in pogosto pretiranih pooblastil, ki jih nekateri lokalni organi dodeljujejo urbanistom in nepremičninskim investitorjem na račun skupnosti in državljanov, ki imajo na teh območjih svoje domove;

30. ponovno poziva lokalne organe, naj se posvetujejo z državljani in jih vključijo v projekte urbanističnega razvoja ter tako spodbujajo pravičen, pregleden in trajnosten urbani razvoj, kadar je to potrebno, v korist lokalnih skupnosti, ne le v korist nepremičninskih investitorjev in posrednikov ter drugih pridobitnih interesov;

31. poziva pristojne organe za urbani razvoj, naj razširijo postopke urbanističnega posvetovanja na lastnike nepremičnin in jim pošljejo priporočeno pismo vsakič, ko se spremeni namembnost njihovih nepremičnin, ter predlaga lokalnim organom, naj naslovijo osebna vabila vsem zadevnim osebam med pritožbenimi postopki v zvezi s prostorsko ureditvijo ali spremembo namembnosti;

32. ostro obsoja nezakonito ravnanje nekaterih nepremičninskih investitorjev, ki prek vmešavanja v zemljiško knjigo s pretvezami spodkopavajo zakonito lastništvo nepremičnin državljanov EU, in poziva lokalne organe, naj vzpostavijo ustrezna pravna varovala, da se prepreči tako ravnanje;

33. ponovno poudarja, da morajo biti v primerih, ko se za izgubljeno lastnino zahteva nadomestilo, zneski primerni in usklajeni z zakonodajo in s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti in Evropskega sodišča za človekove pravice;

34. opominja, da direktiva o nepoštenih poslovnih praksah[1] obvezuje vse države članice k zagotovitvi ustreznih pravnih sredstev in pravnih poti potrošnikom, ki so žrtve tovrstnih praks, ter zagotovitvi ustreznih sankcij proti tovrstnim praksam;

35. ponovno poziva Komisijo, naj sproži informacijsko kampanjo, namenjeno državljanom EU, ki kupujejo nepremičnine v državah članicah, ki niso njihove matične države;

36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji in Svetu, vladi in parlamentu Kraljevine Španije ter avtonomnim regionalnim vladam in skupščinam, nacionalnemu in regionalnim varuhom človekovih pravic v Španiji ter piscem peticij.

---

[1] Direktiva 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).